

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/261/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113214663
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2113214663.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: Ing. H. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X., P. XXXX/XX, prechodne bytom E. J. I. J. O. O., XX XXX, Francúzsko, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrej Jaroš, spol. s r.o., Námestie sv. Anny 361/20, Trenčín, IČO: 36 839 132, proti žalovanému: G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., O. XX, zastúpený: PhDr. JUDr. Jaroslava Balážiová, advokátka, Trnava, Dolné Bašty 2, o určenie, že dôvody vydedenia nie sú dané, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 14C/218/2013-180 zo dňa 15. marca 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

II. Žalovanému sa p r i z n á v a právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalovaný má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 469a ods. 1 písm. b) zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako OZ), § 137 písm. c) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako CSP). Žalobca sa žalobou domáhal určenia, že dôvody pre vydedenie žalobcu uvedené v listine o vydedení zo dňa 16.10.2007, spísanej poručiiteľkou (matkou žalobcu) H. T., v notárskej zápisnici N 107/2007, NZ 41179/2007, NCRIs 40883/2007, nie sú dané. Z listiny o vydedení zo dňa 16.10.2007, ktorou poručiiteľka žalobcu ako jediného syna vydedila vyplýva, že k zhoršeniu vzťahov medzi poručiiteľkou a žalobcom došlo od roku 1996, pretože žalobca sa zoznámil s priateľkou J. J., s čím nesúhlasila, pretože bola vydatá a mala malého synčeka, ktorého nechala manželovi, pričom poručiiteľka nevedela pochopiť svojho syna, prečo sa podieľa na rozpade tohto manželstva. Aj keď oboch v roku 1996 požiadala o prepáčenie, syn ju navštevoval málo a v čase, keď bola na liečení na Sliachi, pár kilometrov od X. X., kde syn žil, navštívil ju len raz, aj to až na jej požiadanie, následne len 2-3 krát do roka a vôbec jej netelefonoval. Naposledy syna videla vo februári 2005, kedy od nej odišli syn aj s priateľkou s hnevom, následne už neprišiel, na druhý deň zavolať a uviedol, že všetko bude dobre, ale viac sa neozval, nenapísal ani na sviatky, nezaujímal ho jej zdravotný stav ani to, či vôbec ešte žije. O synovi má informácie len sprostredkovane od svojej tety. Poručiiteľke sa tiež nepáčilo, že od roku 1997, kedy postihla starú matku žalobcu mozgová mŕtvica, ju prišiel pozrieť len raz, i keď ho stará matka vychovávala. Pretože žalobca neprejavuje o poručiiteľku opravdivý záujem, rozhodla sa žalobcu vydediť. Zároveň poručiiteľka zriadila závet, ktorým celý svoj majetok nehnuteľný i hnuteľný, ako aj majetkové práva, zanecháva svojmu bratovi G. T., žalovanému. Žalobca popieral, že by boli dané dôvody pre jeho vydedenie, pretože počas celého života mal snahu prejavovať všetok možný záujem o svoju matku, poručiiteľku, bolo mu to však znemožňované žalovaným,

alebo samotnou jeho matkou, pretože ho žalovaný odmietol vpustiť do bytu, pričom on kľúče od bytu nemal. Tiež mu bolo lekárom jeho matky po pokuse o samovraždu odporučené, aby sa matke vyhýbal a aby prerušil s matkou akýkoľvek kontakt z dôvodu, aby ochránil svoj vlastný život, pretože matka bola veľmi manipulatívna osoba.

2. Na základe vykonaného dokazovania výsluchom sporových strán a svedkov, ako aj z listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepodarilo sa mu preukázať, že sa všemožne snažil prejavovať záujem o matku (poručiťku), čo mu však nebolo umožnené, keď sa rozchádzali jeho tvrdenia s tvrdeniami svedkov o tom, ako, kým a v čom mu bolo bránené. Rovnako tak žalobca nepreukázal ani to, že mu bolo bránené a kým konkrétne v stretávaní sa so starou matkou. V rozpore s týmito tvrdeniami žalobcu, že v kontakte s matkou mu bránila aj samotná matka, je potom aj tvrdenie poručiťky uvedené priamo v listine o vydedení kde uviedla, že sa obom, žalobcovi aj priateľke J. ešte v roku 1996 ospravedlnila, napriek tomu sa ich vzťahy nezlepšili. Žalobca ďalej nepreukázal súdu, že mu bolo ošetrojúcou lekárkou jeho matky po pokuse o samovraždu odporučené, aby sa matke vyhýbal, nekontaktoval ju v záujme ochrany vlastného života, keď tieto jeho tvrdenia podporila len svedkyňa J., výpoveď ktorej súd považoval za účelovú vzhľadom na vzťah, ktorý mali s matkou žalobcu a o ktorom uvádzala, že nebol dobrý, keď práve naopak, z písomného oznámenia primára Psychiatrickej nemocnice v Pezinku vyplynulo, že žalobca sa na predvolanie do nemocnice nedostavil. Súd bol toho názoru, že ak mal žalobca počas celého života snahu prejavovať všetok možný záujem o poručiťku, ako to bolo v konaní ním prezentované, mal žalobca možnosť nadviazať kontakt so svojou matkou v období po roku 2006, kedy ukončil vzťah s J. J. a kedy teda odpadol dôvod zhoršenia ich vzťahu. Žalobca uvádzal, že jeho vzťah s priateľkou J. trval od roku 1996 do 2006, k zhoršeniu vzťahu s matkou došlo v rokoch 1996 - 2000, fyzicky svoju matku naposledy videl v roku 2005 a naposledy s ňou telefonoval vo februári 2005. O matku sa však vždy zaujímal, informácie mal sprostredkované od tety V. Z., tety C. Z., od L. Z. Žalobca prestal vídať svoju matku len rok pred tým, ako sa rozišiel s priateľkou J., preto bol súd toho názoru, že ak by mal skutočný záujem o svoju matku a o to, ako sa jej darí, mohol ju po rozchode s priateľkou začať navštevovať, prípadne tak ako sa telefonicky informoval o svojej matke od svojich príbuzných, mohol zatelefonovať aj priamo svojej matke, čomu by nemohol nikto zabrániť, keď v návšteve matky mu bolo, ako tvrdil, bránené, čo by nepochybne malo pre ňu väčší význam a zmysel. V neposlednom rade súd poukázal aj na samotné vyjadrenie žalobcu na pojednávaní konanom dňa 3.9.2014 o tom, že od roku 2005, kedy matku videl naposledy, sa matku osobne vidieť ani nesnažil. Súd po vykonanom dokazovaní, po zhodnotení dôkazov jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal v konaní riadnym spôsobom ním tvrdené skutočnosti, keď z rozporných tvrdení žalobcu a svedkov súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že v čase spísania listiny o vydedení a závetu poručiťkou, neboli dané dôvody pre jeho vydedenie. Dôkazné bremeno ohľadom tohto tvrdenia ťaží žalobcu, pričom zo žiadneho z vykonaných dôkazov nie je možné vyvodiť záver, že by takéto dôvody neexistovali. Žalobca v konaní žiadne ďalšie dôkazy neoznačil, a to aj napriek riadnemu poučeniu zo strany súdu. Z týchto dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú, vo výroku I. zamietol.

3. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň má konanie inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca je toho názoru, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní veci prevzal názory a vyjadrenia žalovaného a naopak vyjadrenia a tvrdenia žalobcu a ním navrhnutých svedkov nevzal do úvahy vôbec alebo ich nesprávne vyhodnotil v neprospech žalobcu. Súd prvej inštancie počas celého konania nedal žalobcovi možnosť sa v celosti a bez prerušovania vyjadriť k celej záležitosti a pri jeho výsluchoch na nariadených pojednávaniach vyžadoval od neho jednoslovné odpovede bez možnosti riadneho súvislého vyjadrenia. Žalobca má za to, že výpoveďami svedkov bolo preukázané, že existovali dôvody, pre ktoré sa nemohol žalobca riadne stretávať s matkou, t. j. poručiťkou. Žalobca trvá na tom, že bolo preukázané bránenie zo strany žalovaného, aby žalobca mohol navštevovať matku a babku a že sa počas hospitalizácie jeho matky dostavil do nemocnice v Pezinku a rozprával sa s ošetrojúcou lekárkou spolu s jeho vtedajšou priateľkou J. J., čo bolo potvrdené aj jej výsluchom ako svedka. Poukázal na skutočnosť, že ešte pred tým ako mal možnosť oboznámiť

sa so zdravotnou dokumentáciou zaslanou z nemocnice v Pezinku opísal zdravotný stav matky a popis psychického stavu matky, pričom ten sa nemohol dozvedieť inak ako návštevou v nemocnici. Žalobca sa o matku zaujímal sprostredkované, nie priamo od nej z dôvodu, že pri osobnej komunikácii s matkou vždy vznikali nedorozumenia, hádky a výčitky, ako aj z dôvodu odporúčania ošetrojúcej lekárky. Podľa názoru žalobcu matka mu nedopriala riadny vzťah s jeho partnerkami, nakoľko pri predchádzajúcich vzťahoch vždy vyvolávala konflikty a partnerky žalobcu mu neschvaľovala a bola proti nim, a preto mal žalobca reálne obavy, že by mu mohla zničiť aj jeho ďalší vzťah s jeho terajšou manželkou.

5. Rozsudok je okrem vyššie uvedených skutočností aj nepreskúmateľný z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia, nakoľko súd pre svoje rozhodnutie využil najmä tvrdenia a vyjadrenia žalovaného, avšak dostatočným spôsobom sa nevysporiadal so všetkými tvrdeniami žalobcu. Žalobca poukázal aj na tú skutočnosť, že sama matka žalobcu neprejavila väčšiu snahu na vyriešení celej vzniknutej situácie, nemala záujem informovať sa o žalobcu ako jej syna, nepokúšala sa ho kontaktovať aj napriek tomu, že mala na neho kontakt. Matka žalobcu nemala snahu zmeniť svoj postoj k partnerkám žalobcu, ku ktorým mala vždy určité výhrady. Pri komunikácii so žalobcom vždy vyvolala konflikt resp. hádku a mala ťažké srdce na žalobcu. Z vykonaných dôkazov bolo preukázané, že matka žalobcu mala komplikovanú povahu a bola na žalobcu chorobne zameraná, čím bránila žalobcovi v riadnom vytváraní iných vzťahov ako aj k založeniu rodiny. Zo zdravotnej dokumentácie je zrejmé, že matka žalobcu trpela poruchou osobnosti s rysmi závislosti a pasívnej agresivity, pričom s týmito skutočnosťami, ktoré boli preukázané priamo z vykonaných dôkazov sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konania, alebo, aby zmenil rozsudok a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že námietky žalobcu považuje za absolútne nedôvodné a účelové. Zo zvukových záznamov jednotlivých výpovedí svedkov je celkom evidentné, že nie je pravdou žiadne z tvrdení žalovaného. Každý zo svedkov mal k dispozícii dostatočný časový priestor na samostatné vyjadrenie k veci a rovnako tak mal každý z účastníkov a ich právnych zástupcov možnosť klásť otázky svedkom. Práve právny zástupca žalobcu, ktorý mimochodom až do odvolania nikdy nenamietal priebeh výsluchu svedkov, bol opakovane upozorňovaný na nevhodné (sugestívne) formulovanie otázky kladené svedkom. Žalovaný aj naďalej zotrúva na svojom názore ohľadom svedeckých výpovedí (svedkov navrhnutých žalobcom), ktoré uviedol podrobne vo svojej záverečnej reči a to, že práve títo svedkovia celkom neskrývane vyjadrovali negatívny postoj k žalovanému, mali pripravené poznámky z ktorých čerpali odpovede pri svedeckom výsluchu, odpovedali skôr ako bola položená otázka, vypovedali o viacerých veciach protirečivo a najmä že všetci vypovedali len o sprostredkovaných skutočnostiach, nakoľko ani jeden z nich nebol v žiadnom kontakte s poručiiteľkou (a ani žalovaným) od roku 1998. Za jeden z najvýznamnejších aspektov argumentácie žalovaný aj naďalej považuje skutočnosť, na ktorú opakovane poukazoval a to, že žalobca doposiaľ (a to ani v odvolaní) žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo práve od roku 2005 prestal prejavovať o svoju matku záujem a prerušil akékoľvek vzťahy ňou. Žalovaný tiež rozhodne nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že poručiiteľka mohla a mala kontaktovať svojho syna. Poručiiteľka, matka žalobcu vôbec nevedela na akom mieste a s kým žije, či je ženatá a či si založil rodinu a má deti. Práve ona dlho po roku 2005 udržiavala pevnú telefónnu linku, ktorú žalobca poznal, v nádeji, že sa jej ohlási a práve ona bývala stále na rovnakej adrese, čo však taktiež žalobca nikdy ani na písomný kontakt so svojou matkou nevyužil. Na základe vyššie uvedených dôvodov žalovaný považuje podané odvolanie za nedôvodné, pretože podľa jeho názoru prvostupňový súd dospel k správnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci a v konaní nedošlo k žiadnej vtyčkanej vade.

7. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu zotrval na svojich tvrdeniach a opätovne uviedol, že matka žalobcu je manipulatívna osoba s patologickou osobnosťou, obdobný záver je uvedený aj v zdravotnej dokumentácii, pričom takto sa žalobca vyjadril ešte pred dorúčením zdravotnej dokumentácie matky žalobcu súdu a jej predloženiu sporovým stranám, takže je zrejmé, že tieto informácie musel mať žalobca k dispozícii skôr a to práve z osobného stretnutia s ošetrojúcou lekárkou matky žalobcu. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že písomným dôkazom o tom, že žalobca nenavštívil matku v Pezinku je informácia od súčasného primára ženského oddelenia nemocnice v Pezinku MUDr. J. S., ktorý vyvodil túto skutočnosť len z neexistencie pozitívneho zápisu v neúplnej archívnej zdravotnej dokumentácii matky žalobcu, pričom MUDr. J. S. v čase hospitalizácie matky žalobcu nebol primárom tohto oddelenia a nie je ani známe, či v tomto čase v nemocnici pracoval. Žalobca nesúhlasí ani s tvrdeniami žalovaného, že matka žalobcu po roku 2005 udržiavala pevnú telefónnu linku, v nádeji, že sa

jej žalobca ohlási, nakoľko telefónne číslo sa aj počas tejto doby zmenilo. Matka žalobcu mala kontakt na žalobcov mobil, na mobil sestry, ďalšieho brata, synovcov o ktorých vedela, že sú so žalobcom v bežnom kontakte, ale neprejavila snahu o kontakt so žalobcom a iba pasívne čakala na konanie žalobcu. Sama matka žalobcu i žalovaný prerušili akékoľvek kontakty so všetkými členmi blízkej rodiny, pričom žalobca je toho názoru, že iniciátorom bol práve žalovaný.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania na súde prvej inštancie, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Pri výklade ustanovenia § 469a ods. 1 písm. b) OZ postupoval v súlade s ustálenou judikatúrou, súd uviedol, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie, odvolací súd sa s odôvodnením súdu stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

10. Materiálnou náležitosťou vydedenia ako jednostranného výslovného prejavu vôle poručiteľa, ktorým sa potomkovi ako neopomenuteľnému dedičovi odníma právo, ktoré by mu inak patrilo zo zákona (dedičský podiel na pozostalosti), je existencia konkrétneho dôvodu vydedenia, s ktorým počíta hmotné právo. Dôvody vydedenia taxatívne vypočítava ustanovenie § 469a ods. 1 OZ, pričom dôvod vydedenia musí byť v listine o vydedení výslovne uvedený (kauzálny právny úkon) a musí byť daný v čase jej spisovania. Vychádzajúc preto z časového vymedzenia správania sa žalobcu, pre ktoré ho poručiťka vydedila v listine o vydedení, rozhodujúcim z hľadiska posúdenia existencie dôvodov pre vydedenie bolo obdobie od roku 2005 do spisovania listiny o vydedení dňa 16.10.2007. Dôvod pre vydedenie podľa § 469a ods. 1 písm. b) OZ spočíva podľa právnej teórie v tom, že potomok o poručiťka trvalo neprejavuje skutočný záujem, ktorý by ako potomok prejavovať mal. Záujem, ktorý by mal potomok o poručiťka prejavovať je potrebné, vychádzajúc zo všeobecne prijímaných záverov aplikačnej praxe súdov, posudzovať vždy s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Predstavy o frekvencii a spôsobe prejavov vzájomnej náklonnosti môžu byť značne rozdielne podľa početnosti členov rodiny, podľa zachovávaní zvyklostí v danej lokalite, podľa sociálnych pomerov rodiny, náboženského založenia, rodovej tradície, rozvoja a dostupnosti prostriedkov na udržovanie vzájomného spojenia a komunikácie. Posúdeniu neprejavovania záujmu ako trvalého nebránia náhodné prejavy a za skutočný sa nepovažuje záujem len formálnej povahy. Významným z hľadiska naplnenia tohto dôvodu vydedenia, je tiež, či poručiťka mal sám záujem sa s potomkom stýkať a udržiavať s ním bežné príbuzenské vzťahy. Vydedenie z tohto dôvodu prichádza do úvahy len tam, kde poručiťka o tento blízky vzťah stojí, kde sa ho nezáujem potomka osobne citovo dotýka, kde mu tento stav vadí a nie vtedy, ak ide o situáciu, kedy je mu tento stav ľahostajný, prípadne keď k nemu aj podstatne prispel. (porovnaj rozhodnutie NS ČR, sp. zn. 21Cdo/48/2000).

11. Premietnutím týchto všeobecných východísk na posudzovaný prípad, z hľadiska skutkového významnými pre posúdenie (ne)naplnenia dôvodu pre vydedenie podľa § 469a ods. 1 písm. b) OZ, boli predovšetkým zistenia v smere či v rozhodnom čase žalobca o poručiťku prejavoval skutočný záujem, pokiaľ nie z akých dôvodov; v tejto súvislosti, či tento stav vyvolala, prípadne i svojím postojom k nemu podstatne prispela sama poručiťka.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania možno ustáliť, že vzťahy medzi poručiťkou a jej synom boli narušené, pričom príčinou takéhoto narušenia vzťahov boli ich rozdielne predstavy o živote žalobcu

ešte v čase, keď odišiel z domu po zoznámení sa s vtedajšou priateľkou J. J. v roku 1996. Poručiiteľka prejavovala nespokojnosť, kritiku nad životom svojho syna, avšak následne mala snahu o urovanenie vzťahu. Uvedený konflikt podľa názoru súdu nie zásadný a neriešiteľný do takej miery, aby mal za následok úplné narušenie vzťahu rodič-potomok. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, najmä výsluchu žalobcu, tento sa žiadnym spôsobom nesnažil matku kontaktovať, mal svoj vlastný život a informácie o rodine mal iba sprostredkovane. Jeho záujmu a kontaktu s matkou bolo podľa jeho názoru zabránené, keď nesúhlasila s jeho vzťahom a tiež na odporúčanie lekára. Ďalším dôvodom, prečo sa žalobca s matkou nestretával bolo, že matka si z neho chcela urobiť partnera a chcela ochrániť svoj nový život a rodinu.

13. Žalobca teda v konaní sám uviedol, že sa matku kontaktovať ani nesnažil, súdu ani v odvolacom konaní nepreukázal čo i len minimálny záujem, ktorý mal prejavovať o poručiiteľku ako jej jediný syn, ktorého sama vychovala a tým nevyvrátil zákonné dôsledky vydedenia. Kľúčová argumentácia žalobcu, ktorú prezentoval nielen počas odvolacieho konania, ale bránil sa ňou aj v konaní pred súdom prvej inštancie, spočíva výlučne v tvrdení, že sa s poručiiteľkou nestýkal na základe odporúčania lekára, resp., že mu bolo v styku bránené zo strany žalovaného, ktorá je pre vyvrátenie zákonných dôsledkov vydedenia nepostačujúca, pretože rozsiahlym dokazovaním toto nebolo preukázané. V prípade, ak strana konania aj tvrdí určitú skutočnosť, je jej povinnosťou tvrdenú skutočnosť preukázať. V prejednávanej veci je potrebné zdôrazniť, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoje tvrdenia, že o matku neprejavoval záujem na základe odporúčania ošetrujúceho lekára, toto malo byť potvrdené iba výpoveďou J. J., ktorá sa ale líšila od výpovede žalobcu a iných svedkov (svedkyňa Z.), rovnako návšteva matky nebola zaznamenaná v zdravotnej dokumentácii poručiiteľky, pričom iné návštevy brata pacientky boli zaznamenané, naopak nachádza sa tam záznam o nedostavení sa žalobcu, ktorý mal byť v zmysle lekárskeho záznamu zo dňa 26.8.1998 predvolaný, plánoval sa s ním pohovor. Súd považuje za potrebné uviesť, že v žalobe žalobca tvrdí, že mu ošetrujúca lekárka uviedla, že nemá zostať v blízkosti matky, vo výpovedi na pojednávaní uviedol žalobca, že mu bolo odporúčané, aby dodržiaval dištanc od svojej matky, aby jej nedával väčší priestor, svedkyňa J. J. na pojednávaní uviedla, že žalobcovi lekárka odporučila, aby žil svoj život mimo mesta, aby matke vymedzil hranice, v rámci ktorých ju bude púšťať do svojho života, z čoho podľa názoru súdu nemožno žiadnym spôsobom vyvodit' záver, že sa o poručiiteľku nemá žiadnym spôsobom zaujímať, túto nekontaktovať, či už písomne alebo telefonicky, resp. že má prerušiť všetky kontakty. Čo žalovaný napokon úplne urobil až sedem rokov po údadnom odporúčaní lekára, keďže dovtedy poručiiteľku 2-3 krát ročne navštívil.

14. Práve naopak v konaní bolo preukázané, čo žalobca ani nepopieral, že o poručiiteľku neprejavoval žiaden záujem, čomu nasvedčuje i fakt, že nemal potrebu poručiiteľku informovať ani len o podstatných životných udalostiach, akými sú presťahovanie do iného štátu, svadba či narodenie dieťaťa, pre poručiiteľku jediného vnúčaťa. Absencia inherentnej potreby, oboznámiť poručiiteľku s tak významnými udalosťami, ktoré možno uskutočniť aj prostredníctvom listu, svadobného oznámenia, či telefonátu, ktorému nie je možné zabrániť, má dostatočnú vypovedaciu schopnosť o reálnom vzťahu k poručiiteľke, a preto tvrdenie žalobcu vyznieva účelovo a nie je spôsobilé privodiť na vec iný náhľad. Žalobca neprejavil snahu o kontakty s poručiiteľkou ani v súvislosti s ochorením a následným úmrtím matky poručiiteľky a babky žalobcu, ktorá ho spolu s matkou vychovala, neprejavil ani ľútosť nad jej úmrtím, či už osobným kontaktom s poručiiteľkou ako matkou, účasťou na pohrebe a všetky tieto okolnosti nasvedčujú skutočnému nezáujmu žalobcu o poručiiteľku, jej život, zdravie, pričom sa tak stalo bez toho, aby žalobcovi v tom bránili také objektívne prekážky, pre ktoré by tento záujem bol úplne nemožný.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu a teda sa týka tých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci a na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke. Skutkovým zistením sa rozumie súhrn skutočností, ktorými má súd prvej inštancie skutkový stav preukázaný. Ide o výsledok hodnotenia vykonaných dôkazov z hľadísk uvedených v § 191 ods. 1 CSP o voľnom hodnotení dôkazov. Skutkové zistenie súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, ak zoberal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývajú alebo inak počas konania nevyšli najavo, alebo neprihliadol na rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo je v hodnotení dôkazov logický rozpor, alebo napokon ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z postupu, ktorý je súdu predpísaný v ustanoveniach § 191 až 194 CSP, § 205 CSP. Ak odvolací súd

nezistí žiadnu z uvedených vád pri hodnotení dôkazov, potom nie je možné dospieť k záveru, že existuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP.

16. Súd prvej inštancie vykonal všetky navrhnuté dôkazy, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Hodnotiacia úvaha súdu zodpovedá zásadám formálnej logiky, vychádza zo zisteného skutkového stavu, je preskúmateľná v odvolacom konaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odvolací súd nezistil žiadnu z vyššie uvedených vád pri hodnotení dôkazov a potom nebolo možné dospieť k záveru, že existuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

17. Odvolací súd konštatuje, že ani dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z neprávneho právneho posúdenia, nie je naplnený. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, ak na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. opomenul aplikovať príslušnú právnu normu), aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú), obsah právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Súd prvej inštancie v rozsudku konštatuje, na základe ktorého ustanovenia právnej normy nárok žalobcu posúdil (§ 469a ods. 1 písm. b) OZ, § 137 CSP). Žalobca v odvolaní nepoukazuje na žiadne iné ustanovenia zákonov, ktoré by súd nevzal do úvahy, resp. žalovaný nekonkretizuje, ktoré ustanovenie zákona súd prvej inštancie nesprávne vyložil a nesprávne aplikoval. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

18. Rovnako nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP a konanie nemalo žiadnu inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. O konaní možno povedať, že je postihnuté vadou, ak bolo porušené ktorékoľvek ustanovenie zákona upravujúceho konanie od jeho začiatku do konca. Kedy však daná vada konania mala alebo mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, závisí vždy len od posúdenia konkrétneho prípadu. Žalobca v podanom odvolaní nepomenoval, čo považoval za vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca v odvolaní v podstate vyjadril nesúhlas so skutkovými zisteniami súdu po vykonaní dokazovania, čo je iný odvolací dôvod, ako bolo vyššie uvedené. Rovnako nebola preukázaná nesprávnosť vedenia vylúčených svedkov ako namietal žalobca.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

20. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP voči žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).